Kieruj się przy nim zaraz w lewo
Wypatruj najbliższego domu drewnianego
Weź z niego numer, odejmij jeden
I zapisz wynik na dole ostatniej strony pędem

Gdy miniesz ten dom drewniany idź prosto
Aż do skrzyżowania miły nasz Turysto
A potem skręć w prawo, w ulicę
Gdzie kocie łby na pewno Cię zachwycą

Podążaj tą drogą śmiało, aż do jej końca
Ulica do której dojdziesz też jest znacząca
Za czasów królowej Bony została wyznaczona
I zaszczytnym mianem Zagumiennej ochrzczona

Przejdź Zagumienną, przed siebie „daj nurka"
A po twej prawicy będzie mała górka
Tam jest piwnica, którą „sklepem" nazywano
Bo tu w dawnych czasach jedzenie przechowywano

Idź uliczką prosto, potem skręć w lewo
W Narwi ta ulica jest znana dla każdego
Ona także za Bony była wyznaczona
Zgnilicą od rzeczki obok przepływającej oznaczona
Dziś w jej nazwie Gnilica została
Z dawnych czasów to pamiątka trwała

Gdy dojdziesz do głównej ulicy - wieszcza
Skręć w lewo i powoli się przemieszaj
Wejdź na posesję budynku pierwszego
I tu pod daszkiem szukaj skarbu schowanego

Ale jeszcze hasło poznać musisz
Zanim z pieczęcią na queście do domu wrócisz
Wykonaj więc teraz proste zadanie
I ciesz się odpowiedzią na nie!

Wynik zadania pierwszego: 1 2 3 4

Wynik zadania drugiego: 5

Wynik zadania trzeciego: 6 7

1 2 + 6 + 5 = _ _ _ _

Znasz już hasło, a jest to data
Co się z ważnym wydarzeniem dla Narwi splata
Bo w tym roku z rąk króla Zygmunta Starego
Narew stała się „poddaną" prawa magdeburskiego!

Skarb jest już na pewno w twych rękach
Skończyła się długa piesza „udręka"
Dziękujemy za wspólną historyczną wyprawę
Do zobaczenia na innej trasie niebawem!

MIEJSCE NA PIECZĘĆ

Praca warsztatowa nad questem: A. Andrzejuk-Sawicka, M. Kurzawa, A. Smoktunowicz, B. Sienkiewicz, E.N. Moroz-Keczyńska, A. Siotkowska, A. Snarska, K. Kiełbaszewska, M. Filianowicz

Opracowanie questu: Karolina Likhtarovich - trener questingu
e-mail: karolina@questy.com.pl

Konsultacja merytoryczna: Ewa Natalia Moroz-Keczyńska

Ilustracje: Barbara Bańka

Więcej o questingu: **www.questy.com.pl**
Questy do pobrania ze stron:
www.questy.com.pl oraz www.powiat.hajnowka.pl/ctrpb

Opiekun questu:

Gminna Biblioteka Publiczna w Narwi
ul. Mickiewicza 18, tel. 85 681 68 70
e-mail: gbpn@wp.pl

* Źródło: pl.wikipedia.org/wiki/,
Królowa Bona - drzeworyt z dzieła Decjusza De vetustatibus Polonorum z 1521 r., CC-PD-mark

Realizacja:

Wydział Promocji i Rozwoju Starostwa Powiatowego w Hajnówce
17-200 Hajnówka, ul. Zina 1, pok. 4, tel.: 85 682 5199, 682 3046
e-mail: promocja@powiat.hajnowka.pl

Publikacja została wydana w ramach realizacji projektu
„Questing - wyprawy odkrywców w Puszczy Białowieskiej"
współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Osi 4 LEADER
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013

Questing - Wyprawy Odkrywców w Puszczy Białowieskiej

Śladami Królowej Bony w Narwi

Gdzie to jest?

Narew to miejscowość gminna w powiecie hajnowskim (woj. podlaskie), położona nad rzeką o tej samej nazwie, przy drodze wojewódzkiej nr 685. Wyprawa rozpoczyna się na rynku w Narwi, można tu zaparkować samochód.

Tematyka:

Podczas spaceru dowiesz się o związkach Narwi z… królową Boną! Włoska reformatorka bywała tu i przyczyniła się do rozwoju miejscowości. Przeniesiesz się w czasie i poczujesz klimat sprzed kilkuset lat!

Jak szukać skarbu?

Twoim zadaniem będzie zbieranie ukrytych po drodze liter i cyfr. Jeśli rozwiążesz prawidłowo wszystkie zagadki, na końcu trasy odgadniesz hasło i zdobędziesz skarb! Weź ze sobą coś do pisania. Życzymy wspaniałej przygody!

Czas przejścia: ok. 50 minut

Questing
WYPRAWY ODKRYWCÓW

START

Poznasz dziś z nami historię niezwykłą
W czasie prawie o 500 lat odległą
Co wiąże się z postacią słynnej królowej
Która znalazła Narew na drodze handlowej

Zostaw auto w rynku, przy pomniku z kamienia
Ruszaj wzdłuż parku i nie udawaj lenia
W stronę białego domku drewnianego
Oraz baru i sklepu piekarniczego

Idź dalej w lewo do drogi głównej skrzyżowania
Tu na pasach przejdź na drugą stronę bez wahania
A gdy zobaczysz sylwetkę narwiańskiego kościoła
To znaczy, że dobry kierunek Cię woła!

Dla historii Narwi ważna była rzeka
Na jej wodach szlak spławny przebiegał
Dla obsługi przeprawy i portu osada powstała
Która od rzeki piękną nazwę zabrała

W 1532 roku szlachta z ziemi bielskiej
Chciała zrównania z prawami szlachty polskiej
Nie zgodził się Olbracht Gasztołd, wojewoda wileński
I zablokował dla posiedzeń w Brańsku sąd ziemski

Szlachta bielska sama pieniądze zebrała
Bonie z prośbą o poratowanie je przekazała
W 1533 r. królowa wykupiła ziemie bielskie z miastami
Narwią, Surażem, Bielskiem, Brańskiem i Kleszczelami

A że była to wyjątkowa królowa
Światła, hojna i na owe czasy postępowa
Razem z mężem kościół ufundowała
I miastu prawa magdeburskie dała

IN BONAE REGINAE EFFIGIEM

*

Zatrzymaj się przed kościołem i spójrz w prawo
Tam, gdzie stoi teraz sklep całkiem sporawy
Dla krótkich postojów dwór królewski był tu postawiony
Monarchowie odpoczywali w drodze z Litwy do Korony

Przejdź pewnym krokiem na tyły kościoła
Stamtąd także ciekawa historia Cię woła!
Gdzie tuje na skarpie - przejdź za nie
I skieruj swój wzrok na gniazdo bocianie

Tam, gdzie widzisz na prawo las oddalony
Tam stał dwór Włoszki - królowej Bony
Miejsce to w lokalnych legendach znane
Kuraszewską Górą jest nazywane

Stał tam kiedyś ponoć królewski zamek
Lecz nie został z niego już ani kawałek
Podobno istniało kiedyś pod rzeki wodami
Przejście łączące go z kościoła podziemiami!

Zawróć teraz na plac przed świątynią
I znajdź informacyjną tablicę z pewną miną
By poznać hasło do skarbu prowadzące
Znajdź tabliczkę do Muzeum Wsi kierującą

Weź z niej ilość w metrach, pomnóż przez trzy
Wynik zapisz obok i na końcu strony
Wyjdź przez furtkę z terenu kościelnego
I trzymaj się kierunku lewego
A gdy dojdziesz do głównej drogi
W prawo niech poprowadzą Cię nogi

Zrób kilka kroków i znów skręć w prawo
Po drodze piaszczystej maszeruj żwawo
To ulica Kościelna, co sięga czasów królowej
Powstała po nadaniu przez króla ziem kościołowi

Po lewej stronie są drzewa dziko rosnące
To miejsce początków Narwi sięgające
Osada Papikową Górką się zwała
I zaczątek miejscowemu osadnictwu dała

Idź Kościelną, za ośrodkiem zdrowia, na skrzyżowaniu
Skręć w lewo i oddaj się historycznemu bajaniu

Przy tej ulicy mieścił się dwór wójtowski
I karczmy, gdzie wielu topiło swe troski

Gdy dojdziesz do płotu biało-brązowego
Wypatruj cyfry koloru biało-zielonego
Dodaj do niej jedynkę, a wynik dodawania
Zapisz pod wynikiem poprzedniego zadania

Skręć teraz w lewo i dalej idź prosto chodnikiem
Za skrzyżowaniem ujrzysz budynek zielony z parkingiem
To miejsce też pamięta czasy królowej Bony
Bo ważny dla grupy mieszkańców budynek był tu postawiony

W latach 60. XVI wieku Zygmunt August, król polski
Nadał przywileje kilku narwiańskim rodzinom żydowskim
Dzięki nim mogli oni piwo w Narwi warzyć
I jedną z najstarszych gmin żydowskich założyć

Na miejscu dzisiejszego placu bankowego
Był niegdyś budynek domu modlitewnego
I główna drewniana bożnica
To była Żydów narwiańskich stolica

Synagogi cudem wojna nie zabrała
Później kino, klub i czytelnia się tu znajdowała
W 1973 roku budowla częściowo spłonęła
I pamięć o jej bywalcach zaginęła

Ruszaj dalej w historyczną wyprawę
Miń punkt apteczny i sklepów parę
Zatrzymaj się na rogu ulicy i spójrz w lewo
Gdzie w parku rośnie niejedno drzewo

To część Narwi rynkiem nazywana
Do handlu i targów była wykorzystywana
A każdy wtorek był targowym dniem
Do dziś ten zwyczaj zachował się

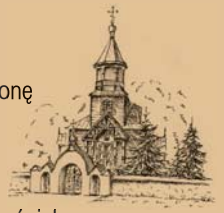

Teraz idź do pasów i przejdź na drugą stronę
W kierunku cerkwi niebieskiej kieruj swą personę
Gdy w Narwi gościła królowa Bona
Pierwsza cerkiew była już tu postawiona
A Ty przy końcu parkingu cerkiewnego
Szukaj na wprost Ciebie domu bluszczem obrośniętego